

UTENOS DAUNIŠKIO GIMNAZIJA

VAIKŲ, VARTOJANČIŲ NARKOTINES, PSICHOTROPINES, KITAS PSICHIKĄ VEIKIANČIAS MEDŽIAGAS, NUSTATYMO ORGANIZAVIMO TVARKA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šia tvarka Utenos Dauniškio gimnazijoje (toliau – Gimnazija) siekiama kuo anksčiau nustatyti ir motyvuoti vaikus atsisakyti žalingų įpročių, laiku suteikti kompleksinę psichologinę, medicininę ar kitą pagalbą vaikui ir šeimai, išvengti neigiamų medicininių, ekonominių, socialinių ir teisinių padarinių, susijusių su narkotinių, psichotropinių, kitų psichiką veikiančių medžiagų neteisėtu vartojimu.

2. Šioje tvarkoje vartojamos sąvokos:

Ankstyvoji intervencija – psichologinės, socialinės pedagoginės pagalbos priemonės, taikomos vaikams po to, kai nustatoma, kad jie vartoja psichiką veikiančias medžiagas, skirtos skatinti nevartoti šių medžiagų.

Apsinuodijimas – patloginė organizmo būklė, kurią sukelia narkotinių, psichotropinių, kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimas.

Apsvaigimas – psichikos būseną ar elgesio sutrikdymas, kuriuos sukelia pavartotos narkotinės, psichotropinės, kitos psichiką veikiančios medžiagos.

Medicininė apžiūra – specialių žinių ir reikiamą kvalifikaciją turinčių visų rūšių asmens sveikatos priežiūros įstaigų asmens sveikatos priežiūros specialistų, kuriems Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka suteikta teisė atlikti medicininę apžiūrą, atliekami veiksmai, kuriais nustatoma, ar vaikas vartoja narkotines, psichotropines, kitas psichiką veikiančias medžiagas, yra apsvaigęs nuo šių medžiagų, apsinuodijęs jomis.

Narkotinės ir psichotropinės medžiagos – gamtinės ar sintetinės medžiagos, kurias įrašytos į narkotinių ir psichotropinių medžiagų sąrašus, patvirtintus sveikatos apsaugos ministro 2000 m. sausio 6 d. įsakymu Nr. 5 (Žin., 2000, Nr. 4-113).

Psichiką veikiančios medžiagos – psichoaktyvios medžiagos, sukeliančios psichikos ir elgesio sutrikimus, kurie klasifikuojami pagal 10-osios redakcijos Tarptautinę statistinę ligų ir sveikatos problemų klasifikaciją (TLK-10), pradėtą naudoti vadovaujantis sveikatos apsaugos ministro 1996 m. spalio 28 d. įsakymu Nr. 542 (Žin., 2001, Nr. 50-1758).

Sveikatos priežiūros paslaugos – vaiko sveikatos būklės vertinimas, psichikos ir elgesio sutrikimų diagnostika, gydymas ir slauga.

Vaikas – žmogus, neturintis 18 metų, išskyrus tuos atvejus, kai Lietuvos Respublikos įstatymai numato kitaip.

Vaiko atstovai pagal įstatymą – tėvai, įtėviai, globėjai, rūpintojai.

Visuomenės sveikatos priežiūros specialistas, vykdamas sveikatos priežiūrą mokykloje, – asmuo, įgijęs visuomenės sveikatos priežiūros specialisto profesinę kvalifikaciją Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

II. VAIKŲ, VARTOJANČIŲ NARKOTINES, PSICHOTROPINES, KITAS PSICHIKĄ VEIKIANČIAS MEDŽIAGAS, NUSTATYMO ORGANIZAVIMAS

3. Gimnazijos pedagoginiai darbuotojai, įtarę, kad jų gimnaziją lankantis vaikas gimnazijos teritorijoje vartoja narkotines, psichotropines, kitas psichiką veikiančias medžiagas, yra apsvaigęs nuo šių medžiagų ar yra apsinuodijęs ir jo sveikatai ir gyvybei gresia pavojus, vadovaujasi Vaikų, vartojančių narkotines, psichotropines, kitas psichiką veikiančias medžiagas, nustatymo organizavimo algoritmu (Priedas Nr. 1).

4. Gimnazijos pedagoginiai darbuotojai, įtarę, kad jų gimnaziją lankantis vaikas gimnazijos teritorijoje vartoja narkotines, psichotropines, kitas psichiką veikiančias medžiagas, yra apsvaigęs nuo šių medžiagų, nedelsdami informuoja apie tai Gimnazijos vadovą ir socialinį pedagogą.

5. Socialinis pedagogas, esant šios Tvarkos 3 punkte nurodytoms aplinkybėms:

5.1. informuoja visuomenės sveikatos priežiūros specialistą, vykdančią sveikatos priežiūrą mokykloje;

5.2. nedelsdamas informuoja vaiko atstovus pagal įstatymą apie įtarimą, kad jis vartoja narkotines, psichotropines, kitas psichiką veikiančias medžiagas, yra apsvaigęs nuo šių medžiagų ir kad jam reikėtų atlikti medicininę apžiūrą;

5.3. informuoja vaiką, vaiko atstovus pagal įstatymą apie asmens sveikatos priežiūros įstaigas, teikiančias sveikatos priežiūros paslaugas;

5.4. informuoja vaiką, vaiko atstovus pagal įstatymą apie institucijas, įstaigas, organizacijas, teikiančias psichologinę, socialinę, teisinę ar kitą pagalbą.

6. Gimnazijos pedagoginiai darbuotojai, įtarę, kad jų mokyklą lankantis vaikas Gimnazijos teritorijoje yra apsinuodijęs narkotinėmis, psichotropinėmis, kitomis psichiką veikiančiomis medžiagomis ir jo sveikatai ar gyvybei gresia pavojus:

6.1. suteikia vaikui pirmąją pagalbą;

6.2. nedelsdami organizuoja vaiko pristatymą į asmens sveikatos priežiūros įstaigą, o kai reikia skubios medicinos pagalbos, kviečia greitąją medicinos pagalbą;

6.3. nedelsdami informuoja apie tai socialinį pedagogą, taip pat visuomenės sveikatos priežiūros specialistą, vykdančią sveikatos priežiūrą mokykloje.

7. Socialinis pedagogas įtaręs, kad vaikas yra apsinuodijęs narkotinėmis, psichotropinėmis, kitomis psichiką veikiančiomis medžiagomis ir jo sveikatai ir gyvybei gresia pavojus, skubiai informuoja apie tai vaiko atstovus pagal įstatymą.

8. Visuomenės sveikatos priežiūros specialistas, vykdamas sveikatos priežiūrą mokykloje, savo darbe vadovaujasi Lietuvos Respublikos įstatymais, Sveikatos priežiūros mokykloje tvarkos aprašu, patvirtintu sveikatos apsaugos ministro ir švietimo ir mokslo ministro 2005 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. V-1035/ISAK-2680 (Žin., 2005, Nr. 153-5657), kitais šio specialisto teises ir pareigas nustatančiais teisės aktais.

9. Gimnazijos vadovas:

9.1. užtikrina, kad būtų įgyvendinama narkotinių, psichotropinių, kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencija, ankstyvoji intervencija, skirta vaikams, vartojantiems narkotines, psichotropines, kitas psichiką veikiančias medžiagas, teikiama pagalba vaikams, vartojantiems šias medžiagas, plėtojamas įstaigų tarpusavio bendradarbiavimas su vaiko teisių apsaugos tarnybomis, teisėsaugos, sveikatos priežiūros ir reabilitacijos įstaigomis;

9.2. su šia tvarka supažindina darbuotojus ir mokinius.

V. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

19. Informacija apie vaikus, vartojančius narkotines, psichotropines, kitas psichiką veikiančias medžiagas, arba vaikus, turinčius priklausomybę nuo šių medžiagų, turi būti disponuojama tiek, kiek reikalinga vaiko teisei būti sveikam užtikrinti, tačiau nepažeidžiant vaiko teises į privatų gyvenimą, asmens neliečiamybę, todėl ši informacija gali būti teikiama tik Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

**UTENOS DAUNIŠKIO GIMNAZIJOS
VAIKŲ, VARTOJANČIŲ NARKOTINES, PSICHOTROPINES, KITAS
PSIČIKĄ VEIKIANČIAS MEDŽIAGAS, NUSTATYMO
ORGANIZAVIMO
ALGORITMAS**

